

İKA-NOMİ

Finans ve Ekonomi Raporu – Eylül, Ekim, Kasım 2014

I. Giriş

Ekonomi, finans, yatırım gibi konular yalnızca ilgili kamu kurumlarının, büyük veya küçük üretim işletmelerinin, ithalat – ihracat yapan şirketlerin değil; akademik geçmiş, kariyer, meslek gibi değişkenlerden bağımsız olarak farkında olalım veya olmayalım neredeyse hepimizin günlük hayatında yer alan, fikirlerimizin bulunduğu konulardır.

Gaziantep Yatırım Destek Ofisi olarak,

İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın neredeyse tüm birimlerinin, büyük veya küçük yatırımcılar, girişimciler, STK'lar ve kamu kurumları ile temas halinde faaliyetlerine devam ettiği göz önünde bulundurulduğunda, gerek küresel ve ülke içi ve gerekse şehrimiz özelinde önemli olan/ olabilecek ekonomik gelişmelerin, bankacılık ve finans verilerinin, çeşitli bakış açılarına sahip ekonomi uzmanlarının görüşlerinin tarafımızca derlenerek tüm ajans personelinin faydalanabileceği bir doküman halinde yayınlanmasının hem ajans personeli olarak bu konularda sahip olduğumuz bilginin artmasının kişisel gelişimimizin yanında, birlikte çalıştığımız paydaşlarımıza ve profesyonel yardım sunduğumuz yatırımcıya yararlı olacağına inanıyoruz.

Faydalı olması dileğiyle,

Gaziantep Yatırım Destek Ofisi

II. Güncel küresel ekonomik gelişmeler

- OECD Eylül'de yayımladığı ara dönem küresel ekonomik görünüm değerlendirme raporunda, dünya ekonomisinde ılımlı bir hızla devam eden iyileşmenin ülkelere ve bölgelere eşit olarak dağılmadığını belirtmiştir. Mayıs ayına kıyasla ABD ile Euro Alanı'na ilişkin GSYH büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyona giden OECD, Çin'e yönelik büyüme tahmininde ise herhangi bir değişiklik yapmamıştır.
- ABD'de daha önce %4,2 seviyesinde açıklanan ikinci çeyrek yıllık GSYH büyümesi nihai olarak %4,6'ya revize edilmiştir. Böylece büyüme oranı 2011 yılının son çeyreğinden bu yana görülen en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. Son dönemde açıklanan veriler de genel olarak ekonomik aktivitede olumlu bir görünüme işaret etmektedir.
- Birleşmiş Milletlerin yayınladığı Küresel Ekonomik Durum ve Beklentiler Yıl Ortası Raporuna göre, küresel krizin ardından beş yıldan fazla zaman geçmesine rağmen ekonomilerin performansları birbirinden farklılaşmakla birlikte küresel hasıla artışı istenilen seviyede gerçekleşmemiş; istihdam artışı sağlanamamıştır.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB) 6 Kasım 2014 tarihli PPK** toplantısında yüzde 0,05 seviyesindeki politika faiz oranını değiştirmemiştir. ECB, destekleyici politika çerçevesine ek olarak varlığa dayalı menkul kıymet ve tahvil alımını iki yıl süreyle devam ettireceğini açıklamıştır.

- ABD’de ihracatın gerilemesi ile ülkede ticaret açığı Eylül ayında beklentilerin üzerinde artarak 43 milyar dolar olmuştur.
- Japonya ekonomisi, 2014 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 1,6 oranında daralmıştır.
- Yayınlanan son üretim ve tüketim verileri Avro Bölgesi için ekonomik aktivitede ivme kaybına işaret etmektedir. Avrupa Komisyonu süregelen zayıf ekonomik görünüm nedeniyle büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmiştir.
- Rusya Merkez Bankası 10 Kasım 2014 tarihinde rublenin işlem gördüğü dalgalı koridor kur rejiminin iptal edildiğini; bu tarihten itibaren rublenin serbest kur rejimi çerçevesinde işlem göreceğini açıklamıştır.
- Petrol fiyatlarındaki düşüş devam etmektedir. Brent petrolün fiyatı 14 Ekim itibarıyla 79 dolar seviyesine gerilemiştir
- G-20 Liderler Zirvesi 15-16 Kasım 2014 tarihlerinde Avustralya’nın Brisbane kentinde yapılmıştır. OECD’nin yayınladığı G-20 Öncesi Ekonomik Görünüm Raporunda küresel ekonomik büyümenin yavaşladığı ve ülkeler arasında farklılaştığı; risklerin aşağı yönlü olduğu ABD para politikasının gelişmekte olan ülkelerin sermaye hareketlerini etkileyebileceği, Avro Bölgesinde büyüme ve enflasyonun endişe verici şekilde düşük olduğu ve hatta durgunluk riski bulunduğu ifade edilmiştir.
- Çin ekonomisi 3.çeyrekte beklentilerin (%7.2) üzerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %7.3 büyüdü. Ancak 3.çeyrek büyümesi son beş yılın en düşük büyümesi oldu.
- Çin’de Eylül ayında sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre %8 artışla beklentilerin (%7.5) üzerinde gerçekleşti.
- Rusya ve Çin arasında, ABD Başkanı Barack Obama’nın Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Zirvesi için Pekin’e gelmesinden bir gün önce, enerji alanında yeni bir gaz anlaşması imzalanmıştır. Çin devlet başkanı Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği toplantısında dünya ekonomisinin Çin’in büyümesinden fayda sağlamaya devam edeceğini ve önümüzdeki 10 yılda yaklaşık olarak 1,25 trilyon dolarlık dış yatırım yapacaklarını duyurmuştur.
- Dünya Bankası Direktörü Mulyani Indrawati, Çin’in büyümeyi destekleme için sadece parasal ve mali politikaya dayanmaması gerektiğini, reformları hızlandırmasının şart olduğunu söyledi.

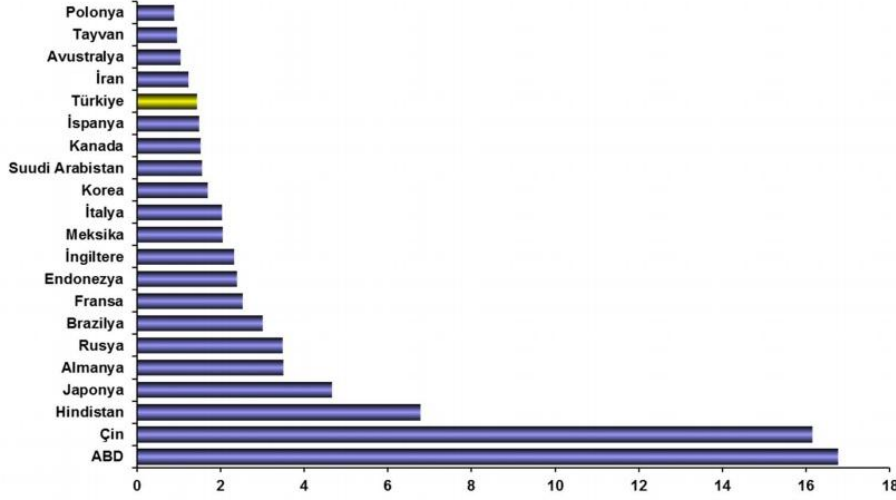
Kaynak: Türkiye İş Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Kalkınma Bakanlığı

*** Para Politikası Kurulu*

iii. Türkiye'ye İlişkin Güncel Ekonomik Gelişmeler ve Türkiye'nin Dünya ve Avrupa'da ki Yeri

Dünyanın En Büyük Ekonomileri

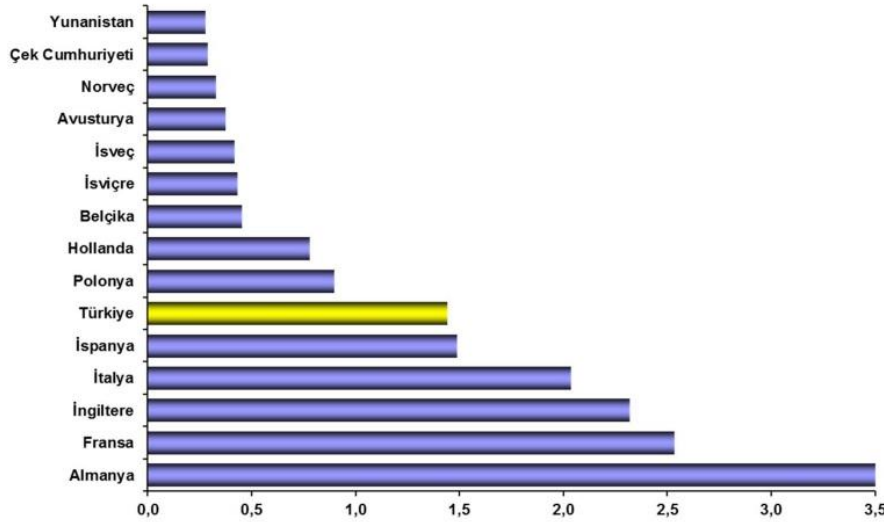
(Satın Alma Gücü Paritesine Göre GSYH, Trilyon Dolar, 2013)

Kaynak: IMF, Dünya Ekonomik Görünümü Raporu, Ekim 2014

Avrupa'nın En Büyük Ekonomileri

(Satın Alma Gücü Paritesine Göre GSYH, Trilyon Dolar, 2013)

Kaynak: IMF, Dünya Ekonomik Görünümü Raporu, Ekim 2014

- Türkiye ekonomisi 2014 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,1 ile beklentilerin altında bir büyüme kaydetmiştir. Öte yandan, daha önce %4,3 olarak açıklanan 2014 yılı ilk çeyrek GSYH artışı %4,7'ye revize edilmiştir. 2014 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme oranı %3,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yıllık bazda %3,6 ile beklentiler paralelinde artış kaydetmiştir.

- Ağustos ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 oranında artış kaydetmiştir. Yıllık bazda son altı aydır daralma eğilimi sergileyen ithalat hacminin bu dönemde %7 oranında yükselmesi sonucunda dış ticaret açığı 8 milyar USD ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmiştir.
- Temmuz ayında cari açık 2,6 milyar USD ile beklentiler paralelinde açıklanmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı ayında cari açık 6,3 milyar USD seviyesindeydi. Yılın ilk yedi ayına bakıldığında, bir önceki yılın aynı dönemine göre cari açığın %38,3 oranında daraldığı görülmektedir. Eylül ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6 artmış, ithalat %0,2 azalmıştır. 2014 yılının ilk dokuz ayı itibarıyla ise 2013 yılının aynı dönemine göre ihracat artışı %5,5 olurken, ithalattaki azalma %4,2 olmuştur. Böylece, dış ticaret açığı bu dönemde %18,8 azalırken, ihracatın ithalatı karşılama oranı % 59,9'dan %66'ya yükselmiştir.
- Maliye Bakanlığı mali tatil nedeniyle Temmuz ve Ağustos ayı bütçe verilerini birlikte açıklamıştır. Temmuz ayında 5,3 milyar TL açık veren bütçe, Ağustos ayında 5,9 milyar TL fazla vererek olumlu bir görünüm sergilemiştir. Faiz dışı fazla ise, Ocak-Ağustos döneminde 30,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek 18,7 milyar TL olan yılsonu hedefinin oldukça üzerindeki seyrini sürdürmüştür.
- TCMB, 25 Eylül'de gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir.
- Ekim ayında beklentilerin üzerinde bir artış kaydeden TÜFE'deki yıllık enflasyon %8,96 seviyesine yükselmiştir. Haziran ayından bu yana %10 seviyesine yakın seyrini sürdüren Yİ-ÜFE'deki yıllık artış ise %10,10 düzeyinde gerçekleşerek yeniden çift haneli seviyelere çıkmıştır.
- TCMB, 21 Ekim 2014 tarihinde, dengeli büyümeyi ve yurt içi tasarrufları güçlendirmek amacıyla finansal kuruluşların zorunlu karşılıklarının TL olarak tutulan kısmına faiz ödenmesine karar verildiğini açıklamıştır.
- TCMB, 23 Ekim'de gerçekleştirdiği toplantısında ise 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25 seviyesinde bırakmıştır.
- Özellikle yılın ilk yarısında baskı altında kalan otomotiv satışlarındaki daralma Eylül ayında ivme kaybetmiştir. Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin (ODD) verilerine göre, yılın ilk sekiz aylık döneminde yıllık bazda %20,8 oranında daralan otomotiv satışları Eylül ayında aylık bazda %1,3 ile sınırlı oranda daralmıştır.
- En fazla ihracat yapılan sektörlere bakıldığında, yılın ilk dokuz ayı itibarıyla 13,6 milyar USD'ye ulaşan motorlu kara taşıtları ihracatının ilk sırada yer aldığı görülmektedir.
- Avrupa Birliği ekonomilerindeki toparlanmanın istenilen düzeyde olmamasına ve talep koşullarının zayıf seyrine rağmen Eylül ayında Türkiye'nin bölgeye yaptığı ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %7,1 oranında artmıştır. Yılın ilk dokuz ayındaki artış ise %12,1 olmuştur. Böylece bu dönemde, Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı 2013 yılının ilk dokuz ayındaki %41,1 seviyesinden 2014 yılının ilk dokuz ayında %43,7'ye ulaşmıştır. Irak'ta devam eden sorunlar nedeniyle ülkeye yapılan ihracat Eylül ayında %10,5 gerilemiştir. Öte yandan, Irak'a ihracattaki gerilemenin önceki aylara kıyasla

belirgin bir şekilde yavaşladığı dikkat çekmektedir. Nitekim, Irak'a yapılan ihracat yıllık bazda Temmuz'da %45,5, Ağustos'ta %25,9 gerilemişti.

- İşsizlik oranındaki yükseliş eğilimi devam etmektedir. Hanehalkı İşgücü Anketi verilerine göre, Temmuz ayında işsizlik oranı geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 1,2 puan yükselerek %9,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre ise, Temmuz'da işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puan artarak %10,4 olmuştur. Böylece, mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı yaklaşık son 4 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Kaynak: Türkiye İş Bankası

iv. Gaziantep'e ilişkin güncel ekonomik ve finansal veriler

a) Ekonomik Veriler

Türkiye Ekonomisinde Gaziantep'in Yeri/Gaziantep's Place In Turkey Economy	
İhracat Yapan Firma Sayısı / Number Of Exporting Firms	1.270
İhracat Yapılan Ülke Sayısı / Number Of Export Destination Countries	172
Türkiye Toplam İhracatındaki Payı (2014-9) / Share In Turkey's Total Exports	4,3
En Fazla İhracat Yapan 10 İl Sıralamasındaki Yeri (2014-9) Place Among Top 10 Exporting Province	6
İlk 1.000 İhracatçı Firma Arasındaki Firma Sayısı (2013) Number of Gaziantep Companies Among Top 1.000 Exporters	67
ISO Birinci 500 Büyük Firma Sıralamasındaki Firma Sayısı (2013) Number of Gaziantep firms in the ICI first 500	24
ISO İkinci 500 Büyük Firma Sıralamasındaki Firma Sayısı (2013) Number of Gaziantep firms in the ICI second 500	33
OSBlerde İstihdam Employment in the OIZ	90.000
OSBlerde Faaliyet Gösteren Firma Sayısı Number Of Firms in the OIZ	760

Kaynak: TİM, GTO

Tablo 1: İlk 1.000 İhracatçı Firma Arasında Gaziantepli Firma Sayısı

İl/Province	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gaziantep	48	49	52	63	71	67

Kaynak: TİM

b) Finansal Veriler

Tablo 2: Gaziantep de Kullanılan Kredilerin Dağılımı (2014-6)

Toplam Nakdi Krediler	27.288.969.000 TL
Nakdi Krediler	26.712.926.000 TL
Takipteki Alacaklar	576.043.000 TL
Gayri nakdi Krediler	7.460.042.000 TL

Kaynak: BDDK

Tablo 3: Gaziantep de Bankalardaki Mevduatların Dağılımı (2014 – 6)

Mevduat Cinsi	Değer
TasarrufMevduati	4.380.888.000 TL
TasarrufMevduatiTurkLirasi	2.979.508.000 TL
TasarrufMevduatiDovizTevdiat Hesabi	1.401.380.000 TL
DigerMevduat	2.898.232.000 TL
DigerMevduatTurkLirasi	1.470.610.000 TL
DigerMevduatDovizTevdiatHesabi	1.427.622.000 TL
ToplamMevduat	7.279.120.000 TL

Kaynak: BDDK

Tablo 4: Gaziantep de mevcut Banka Şubesi Sayıları (2014-6)

Veri	Değer
SubeSayisi	196
SubeyeDusenNufus	9410

Kaynak: BDDK

Tablo 5: Sektörlere Göre Nakit Kredi Büyüklükleri

Sektör	Değer
TekstilveTekstilUrunleri	7.302.499.000 TL
ToptanTicaretveKomisyonculuk	2.165.887.000 TL
GidaMesrubatveTutun	1.683.581.000 TL
Insaat	1.654.919.000 TL
Enerji	1.126.027.000 TL
ZiraatveBalikcilik	835.776.000 TL
MetalvelslenmisMaden	356.921.000 TL
Turizm	112.556.000 TL
FinansalKuruluslar	44.694.000 TL
Toplam	15.282.860.000 TL

Kaynak: BDDK

Tablo 6: Sektörlere Göre Gayrinakit Kredi Büyüklükleri

Sektör	Değer
GayrinakdiTekstilveTekstilUrunleri	2.418.859.000 TL
GayrinakdiToptanTicaretveKomisyonculuk	969.332.000 TL
GayrinakdiInsaat	635.907.000 TL
GayrinakdiGidaMesrubatveTutun	626.542.000 TL
GayrinakdiEnerji	280.569.000 TL
GayrinakdiMetalvelslenmisMaden	85.054.000 TL
GayrinakdiZiraatveBalikcilik	64.070.000 TL
GayrinakdiFinansalKuruluslar	24.191.000 TL
GayrinakdiTurizm	11.152.000 TL
GayrinakdiDenizcilik	5.116.000 TL
Toplam	5.120.792.000 TL

Kaynak: BDDK